

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA**Karar Sayısı: 2300**

17 Eylül 2013 tarihinde Ankara'da imzalanan ve 6883 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı"nın onaylanmasına, 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

25 Mart 2020

Recep Tayyip ERDOĞAN

CUMHURBAŞKANI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE
PAKİSTAN İSLAM CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
EĞİTİM ALANINDA İŞBİRLİĞİ
MUTABAKAT ZAPTI

Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti (bundan sonra "Taraflar" olarak adlandırılacaktır):

Her iki ülke ve halkları arasında mevcut dostluk bağlarını eğitim alanındaki işbirliği yoluyla daha da güçlendirme arzusuyla,

Eğitimden sorumlu kurumları arasındaki bağlantıları ileri götürmeye istekli olduklarını ifade ederek,

Eğitim alanındaki karşılıklı işbirliğini ve değişimleri artırmakla sağlayacakları faydaya inanarak,

şağıda belirtilen kararları almışlardır:

MADDE I
Genel Hükümler

Taraflar eğitim alanında işbirliğini ve değişimleri eşitlik, karşılıklı fayda ve müttekabiliyet çerçevesinde teşvik edecekler ve geliştireceklerdir.

Değişimler ve işbirliği her iki ülkenin ilgili yasaları ve mevzuatına ve kaynakların elverişliliğine bağlıdır. Bu çerçevede, Taraflar işbirliği ve değişim için şartların iyileştirilmesi konusunda her türlü çabayı göstereceklerdir.

MADDE II
İşbirliğinin Kapsamı

Taraflar, maddi imkânlar ölçüsünde aşağıda belirtilen alanlarda uzman, mesleki ve diğer heyetlerin karşılıklı değişiminin yanında bilgi, belge ve tecrübe değişimini teşvik edeceklerdir.

1. Genel eğitim
2. Mesleki ve teknik eğitim
3. Geleneksel becerilerin geliştirilmesi
4. Din eğitimi
5. Beden Eğitimi
6. Kızların ve kadınların eğitimi
7. Müfredat ve ders kitabı
8. Ölçme, değerlendirme ve sınavlar
9. Öğretmen yetiştirme ve öğretmenlerin sürekli eğitimi
10. Özel eğitim (yetenekli ve özürli öğrenciler) ve öğretmenlerin eğitilmesi

11. Eğitim denetimi, gözetimi ve rehberlik
12. Eğitimde Bilişim Teknolojileri
13. Öğrenci, öğretmen ve uzman değişim programları
14. Eğitimde tecrübe değişimi

MADDE III

Ders Kitaplarının Gözden Geçirilmesi

Taraflar, paylaştıkları değerlerin zenginleştirilmesi amacıyla birbirlerinin tarihi, coğrafyası, dili, kültürü ile geleneklerinin okul kitaplarında doğru olarak yansıtılmasını ve daha geniş bir şekilde tanıtımının yapılmasını, iki ülke arasında mevcut dostluk ilişkilerini olumsuz yönde etkilemeyecek şekilde sağlayacaklardır.

Taraflar, doğru ve tarafsız bilgi edinimi için ilk ve ortaöğretim kurumlarında kullanılan tarih ve coğrafya ders kitapları ile atlasların karşılıklı olarak değişimini sağlayacaklardır.

Bu amaçla "Türkiye-Pakistan Ders Kitapları Karma Uzmanlar Komitesi" toplantılarının düzenlenmesini temin edeceklerdir.

MADDE IV

Diplomaların Tanınması

Taraflar ilk ve orta öğretimde verilen diplomaların ve geleneksel becerilere ait sertifikaların denkliklerinin karşılıklı olarak tanınması amacıyla yetkili kurumları vasıtasıyla eğitim sistemleri hakkında bilgi ve belge değişiminde bulunacaklardır.

MADDE V

Burslar

Taraflar, ihtiyaç duyulan alanları dikkate alarak ve imkanları nispetinde her yıl karşılıklı olarak dil kursu, yükseköğrenim ve araştırma bursu tahsis edeceklerdir. Burs sayısı ve burs verme şartları, tarafların ilgili mevzuatına tabi olacaktır.

Bu bağlamda, Türkiye'de burslu olarak öğrenim görecektir. Pakistan İslam Cumhuriyeti uyruklu yükseköğretim adayları ve araştırmacıların başvuru, seçim ve programlara yerleştirme işlemleri Türkiye Bursları mevzuatı çerçevesinde yürütülecektir.

İşbu Mutabakat Zaptı kapsamında, Taraflar ülkelerinde burslu olarak öğrenim gören öğrencilerin sorunlarının çözümü için gerekli tedbirleri alacaklardır.

MADDE VI

Öğrenci Aktiviteleri

Taraflar, ilk ve ortaokul seviyesindeki öğrencilerini diğer ülkede düzenlenen uluslararası eğitim, sanat ve geleneksel beceri yarışmalarına katılmaya teşvik edeceklerdir.

Taraflar Kardeş Okul olmak isteyen ortaöğretim kurumları ve beceri kurumları arasındaki işbirliğini teşvik edeceklerdir.

MADDE VII **Uygulayıcı Kurumlar**

Bu Mutabakat Zaptını aşağıdaki kurumlar uygulayacaklar.

1. Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Adına: Pakistan İslam Cumhuriyeti Eyaletlerarası Eşgüdüm Bakanlığı.
2. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına: Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı.

MADDE VIII **Teknik ve Mali Hususlar**

Bu Mutabakat Zaptında belirlenen faaliyetlerin uygulanması, tarafların mali kaynak ve personel olanaklarına bağlıdır.

Gönderen taraf kendi delegasyonunun gidiş-dönüş yol giderlerini karşılayacak, ev sahibi taraf ise işe-ibate giderleri ile katılımcıların bu Mutabakat Zaptı çerçevesinde davet edildikleri ve iştirak ettikleri çalışmalardan kaynaklanan ülke içi ulaşım giderlerini karşılayacaktır.

MADDE IX **Yürürlüğe Giriş**

İşbu Mutabakat Zaptı, Tarafların, anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

MADDE X **Geçerlilik süresi ve sonlandırma**

İşbu Mutabakat Zaptı (3) yıl süre ile yürürlükte kalacaktır. Akit Taraflardan biri Mutabakat Muhtırasını sona erdirmeye niyetini diğer tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak 6 ay önceden bildirmediği takdirde, işbu Mutabakat Zaptı, birer yıllık sürelerle kendiliğinden yenilenmiş sayılacaktır. İşbu Mutabakat Muhtırasının sona ermesi, başlatılmış veya devam eden faaliyetler, projeler ve işbu Mutabakat Zaptı uyarınca verilmiş belgelerin geçerliliğini etkilemez.

MADDE XI **Değiştirilme ve Uyuşmazlıkların Çözümü**

İşbu Mutabakat Zaptı, Akit Tarafların karşılıklı yazılı rızalarıyla herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Değişiklikler, işbu Zaptın IX. Maddesinde belirtilen usule uygun şekilde yürürlüğe girecektir.

İşbu Mutabakat Zaptı hükümlerinin yorumlanmasından veya uygulanmasından doğan her türlü uyuşmazlık, taraflar arasında görüşmeler yoluyla dostane şekilde çözümlenecektir.

İşbu Mutabakat Zaptı, Ankara'da 17 Eylül 2013 tarihinde Türkçe ve İngilizce dillerinde iki orijinal nüsha halinde ve bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır. Yorum farklılıkları olması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti adına

Pakistan İslam Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Nabi Avcı
Türkiye Cumhuriyeti
Milli Eğitim Bakanı

Khurram Dastghir Khan
Pakistan İslam Cumhuriyeti
Ticaret Bakanlığı
Devlet Bakanı

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE ISLAMIC REPUBLIC OF PAKISTAN
ON STRENGTHENING COOPERATION
IN THE FIELD OF EDUCATION**

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Islamic Republic of Pakistan, (hereinafter referred to as the "Parties")

Desiring to further strengthen the existing bonds of friendship between the two countries and their peoples through cooperation in the field of education,

Expressing their willingness to develop the connections between their institutions responsible for education,

Believing that both Parties shall benefit from the expansion of mutual cooperation and exchanges in the field of education,

Have agreed as follows:

**Article I
General Provisions**

The parties shall encourage and develop cooperation and exchanges in the field of education on the basis of equality, mutual benefit and reciprocity.

The exchanges and cooperation are subject to the applicable laws and regulations of the two countries, and to the availability of resources. Within this framework, the Parties shall make every effort to promote favorable conditions for cooperation and exchange.

**Article II
Scope of Cooperation**

The Parties, within the boundaries of their respective material resources, shall encourage mutual exchange of their experts, professionals and other representatives as well as the exchange of information, experience and documentation in the following areas:

- General education
- Vocational and technical education
- Traditional skills development
- Religious education
- Physical education
- Girls' and women's education
- Curriculum and textbooks

- Assessment, evaluation and examinations
- Teacher training and continuous training of teachers
- Special education (for gifted and disabled students) and training of teachers
- Educational inspection, supervision and guidance
- Information and Communication Technologies in education
- Exchange programs for students, teachers and experts
- Exchange of experience in the field of education

Article III

Review of Textbooks

The Parties shall ensure that each other's history, geography, language, culture and traditions are reflected correctly in their textbooks and more widely promoted in order to enrich shared values in a way that will not affect the existing friendly relations between two countries in a negative manner.

The Parties shall ensure the mutual exchange of history and geography textbooks and atlases used in primary and secondary schools in order to enable the acquisition of accurate and unbiased information.

For this purpose, the Parties shall ensure the holding of meetings of the "Turkey-Pakistan Joint Committee of Expert on School Textbooks."

Article IV

Recognition of Diplomas

The Parties shall, through their competent institutions, exchange information and documentation regarding their educational systems with a view to encouraging and facilitating the mutual recognition of the primary and secondary level diplomas and traditional skills certification awarded by their respective educational institutions.

Article V

Scholarships

The Parties shall, each year, allocate reciprocally scholarships for language courses, higher education and research, taking into account the areas where there is a need and within the bounds of their possibilities. The number of scholarships and the conditions attached to scholarship shall be subject to the relevant legislation of the Parties.

In this respect, the procedures for application, selection and placement to programs of the candidates for higher education in Turkey and researchers, who are citizens of the Islamic Republic of Pakistan, shall be conducted according to the legislation of the "Türkiye Scholarship".

Within the scope of this Memorandum of Understanding, the Parties shall take necessary measures to resolve the problems of the students who study on scholarship in their countries.

Article VI Student Activities

The Parties shall encourage their primary and secondary school students to participate in international educational and artistic and traditional skill competitions organized by either Party.

The Parties shall encourage cooperation between their secondary schools and skill development organizations, interested in attaining the status of partner schools.

Article VII Executing Agencies

The following agencies shall implement this Memorandum of Understanding:

1. On behalf of the Government of the Republic of Turkey: The Ministry of National Education of the Republic of Turkey.
2. On behalf of the Government of the Islamic Republic of Pakistan: The Ministry of Inter Provincial Coordination of the Islamic Republic of Pakistan.

Article VIII Technical and Financial Arrangements

The implementation of the activities under this Memorandum of Understanding is subject to the availability of financial resources and personnel of the Parties.

The Sender Party shall cover the travel expenses of their respective representatives and the Host Party shall cover the room and board expenses as well as the domestic transportation expenses of the participants regarding the works to which they were invited and to which they participated within the framework of this Memorandum of Understanding.

Article IX Entry into Force

The present Memorandum of Understanding shall enter into force on the date of the receipt of the last written notification by which the Parties notify each other, through diplomatic channels, of the completion of their internal legal procedures required for the entry into force of the concerned document.

Article X
Duration and Termination

This Memorandum of Understanding shall remain in force for period of (3) years. Unless one of the Contracting Parties notifies the other Party in writing through diplomatic channels of its intention to terminate the Memorandum of Understanding 6 months prior to its date of expiration, this Memorandum of Understanding shall be extended automatically for successive periods of one year. The termination of this Memorandum of understanding shall not affect the initiated or on-going activities, projects and the validity of the documents issued in accordance with this Memorandum of Understanding.

Article XI
Amendment and Settlement of Disputes

This Memorandum of Understanding may be amended by mutual written consent of the Contracting Parties at any time. The amendments shall enter into force in accordance with the same legal procedure prescribed under article VIII of this Memorandum of Understanding.

Any dispute arising out of the interpretation or application of this memorandum of Understanding shall be settled amicably through negotiations between the Parties.

Signed in Ankara on 17 September 2013 in two original copies in Turkish, and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

On behalf of
the Republic of Turkey

On behalf of
the Islamic Republic of Pakistan

Nabi Avcı
Minister of National Education
Republic of Turkey

Khurram Dastgir Khan
Minister of State for Commerce
Islamic Republic of Pakistan